

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobce: **D.K.**
státní příslušnost Turecká republika
t.č. pobytem Pobytové středisko Havířov, Na Kopci 5, 735 64 Havířov –
Dolní Suchá
zastoupený Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou
se sídlem Milady Horákové 13, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 10. 2021, č. j. OAM-631/ZA-ZA11-ZA03-2021, o udělení mezinárodní ochrany

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva vnitra České republiky **se zrušuje** a věc se mu **vrací** k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci náklady řízení ve výši **8 228 Kč** k rukám advokátky Mgr. Martiny Šamlotové do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 6. 10. 2021, č. j. OAM-631/ZA-ZA11-ZA03-2021, žalované Ministerstvo vnitra ČR rozhodlo o neudělení mezinárodní ochrany žalobci podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V průběhu správního řízení vzal žalovaný za objasněno, že tvrzeným důvodem podání žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany jsou výhrůžky ze strany rodiny jeho dívky. Tento důvod nebylo možno podřadit pod důvody taxativně vymezené v ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu, a jelikož žalovaný neshledal v případě žalobce ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se mezinárodní ochrana žalobci neuděluje.
2. Žalobce ve včas podané žalobě proti shora uvedenému rozhodnutí poukázal na důvody, které uváděl v žádosti o mezinárodní ochranu. Obává se o svůj život, proto z Turecka uprchl z důvodu vyhrožování smrtí bratrem své přítelkyně. Udržoval poměr s tureckou státní příslušnicí, jejíž rodina s tímto vztahem nesouhlasila a její bratr vyhrožoval žalobci usmrcením. Na policii se neobrátil proto, že je Kurd, přičemž je všeobecně známo, že státní orgán v Turecku pohlíží na Kurdy jako na „osoby nižší kategorie“. S ohledem na jeho kurdskou národnost by mu proto místní bezpečnostní složky dostatečnou ochranu neposkytly. Podle názoru žalobce byl žalovaný povinen zjišťovat, zda by na jeho požadavek na poskytnutí ochrany vznesený na domovské bezpečnostní složky byl brán zřetel či nikoliv, což žalovaný však neučinil. Žalobce proto navrhoval, aby napadené rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.
3. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby žalobce jako nedůvodné. Ve svém písemném vyjádření k podané žalobě ze dne 20. 11. 2021 zdůraznil, že politický systém v Turecku dává žalobci možnost domáhat se ochrany svých práv a přesto, že žalovaný přímo v odůvodnění svého rozhodnutí necitoval z použitých zpráv o zemi původu žalobce, tyto zprávy to dokládají. Z úřední činnosti je žalovanému známo, že se v Turecku podává na postup policejních složek či jiných státních orgánů stížnost písemně na e-mailovou adresu na úřad premiéra, který má pod sebou ochranu lidských práv. Kromě jiného v této zemi existuje 6ti členný úřad ombudsmana, který řeší různé stížnosti obyvatelstva. Tvrzení žalobce, že by se mu dostalo nižší ochrany před vyhrožováním soukromé osoby, protože je Kurd, je ničím nepodložené; žalobce jako Kurd neměl problémy, pracoval jako opravář a pastevec, hovoří turecky a kurdsky a skutečnost, že existuje v zemi jeho původu porušování lidských práv, ještě samo o sobě neznamená možnost pronásledování. Ke svému vyjádření žalovaný připojil další informace o zemi původu žalobce, a to zprávu Ministerstva zahraničních věcí České republiky o Turecku z r. 2016 a Informaci Ministerstva zahraničních věcí Velké Británie z října 2019.
4. Krajský soud vycházel z napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 10. 2021, č. j. OAM-631/ZA-ZA11-ZA03-2021 a z obsahu připojeného správního spisu žalovaného téhož čísla jednacího a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu

byl dán v době rozhodování žalovaného správního orgánu, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů (ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s.).

5. Z obsahu připojeného správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 23. 8. 2021. V rámci poskytnutí údajů k této žádosti uvedl dne 31. 8. 2021, že je kurdské národnosti a do České republiky přijel kamionem někdy v týdnu od 16. srpna. O mezinárodní ochranu žádá proto, že si v Turecku chtěl vzít jednu dívku. Požádal její rodinu o ruku, avšak oni nesouhlasili. Žalobce se s ní dále scházel, rodina mu však vyhrožovala. Trápil se kvůli tomu on i jeho rodina, musel to nějak ukončit, a proto odjel z Turecka. Tento důvod opakoval žalobce i při pohovoru konaném dne 31. 8. 2021 a dodal, že rodiče dívky bránili tomu, aby si ji vzal, protože jeho rodina na tom není finančně dobře. I přes toto rozhodnutí se dále s dívkou scházel a její bratr mu řekl, že bude lepší, když odjede z Turecka. Rodina této dívky mu sdělila, že se s ní musí přestat scházet nebo ho zabijí. V souvislosti s těmito problémy se nikdy neobrátil se žádostí na pomoc na nějaké státní orgány. Žalobce si myslí, že by byli na straně dívčiny rodiny. Kromě uvedeného v Turecku neměl žádné jiné problémy kvůli rase, národnosti, pohlaví, náboženskému či politickému přesvědčení. V případě návratu do vlasti se obává dívčina bratra, který mu vyhrožoval, že ho zabije. Součástí správního spisu žalovaného jsou informace o zemi původu žalobce, a to:

- Informace Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky ze dne 19. 5. 2021 o bezpečnostní a politické situaci v Turecku,
- Informace téhož odboru Ministerstva vnitra ČR ze dne 20. 4. 2020 nazvaná „Operace Olivová ratolest, Operace Pramen míru, Situace na turecké straně hranice“,
- Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR, č. j. 126189-7/2020-EPTP ze dne 13. 11. 2020 nazvaná „Turečtí občané Kurdského původu“.

S vyjádřením k podané žalobě žalovaný založil do spisu další informace o zemi původu žalobce, a to Informaci Ministerstva vnitra Velké Británie z října 2019 – zpráva Britského Ministerstva vnitra ze zjišťovací mise v Turecku a Informaci Ministerstva zahraničních věcí České republiky č. j. 118005/2016-LPTP ze dne 7. 11. 2016.

6. Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod,
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
7. Podle ust. § 14a zákona o azylu se udělí doplňková ochrana cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do svého posledního

trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Podle odst. 2 téhož ustanovení se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje

- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,
 - b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,
 - c) vážné ohrožení civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu,
 - d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
8. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání nebo jednání, která ve svém souhrnu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování. Podle odst. 5 téhož ustanovení se ochranou před pronásledováním nebo vážnou újmou rozumí zejména přiměřené kroky příslušných státních orgánů, strany nebo organizace, včetně mezinárodní organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území směřující k zabránění pronásledování nebo způsobení vážné újmy, zejména zavedením účinného právního systému pro odhalování stíhání a trestání jednání představující pronásledování nebo vážnou újmu za předpokladu, že je taková ochrana účinná, není přechodná a cizinec má k ní přístup. Podle odst. 6 citovaného ustanovení původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strany nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou
9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v rámci žalobních bodů tak, jak mu to ukládá dispoziční zásada vyjádřena v ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Žalobce v žalobě odkázal na důvod opakovaně uváděný v rámci správního řízení k jeho žádosti o mezinárodní ochranu, kterým byly jeho obavy z vyhrožování ze strany rodiny dívky, která nesouhlasila s tím, aby si žalobce tuto dívku vzal. Tato rodina, resp. bratr dívky mu vyhrožovali zabitím, pokud se s dívkou nepřestane scházet. Tuto situaci žalobce řešil odjezdem ze země původu a v žalobě tvrdil, že se na státní orgány Turecka neobrátil, protože pohlíží na kurdské obyvatelstvo jako na „osoby nižší kategorie“. S ohledem na jeho kurdskou národnost by mu dle jeho názoru státní orgány nepomohly. Pro krajský soud je poněkud zarážející, že v průběhu správního řízení žalobce v rámci poskytnutí údajů žádosti o mezinárodní ochranu se jediné zmínil o tom, že je Kurd, ovšem o žádných problémech, které by se týkaly této národnosti, se vůbec nezmiňoval. Při pohovoru konaném dne 31. 8. 2021 uvedl, že kromě problémů s rodinou své dívky v Turecku žádné jiné potíže neměl; stejně tak vyloučil, že by měl problémy kvůli své rase, národnosti,

pohlaví, náboženskému či politickému přesvědčení. Na otázku, zda se obrátil se žádostí o pomoc na nějaké státní orgány, odpověděl, že pokud by si stěžoval na policii, byly by na straně rodiny a bál by se, že by mohly ublížit jeho otci. Žalobce se tedy ani slovem nezmínil o tom, že tuto pomoc nevyhledal, protože je kurdské národnosti. Podstatné však je, že jako důvod své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že mu rodina a bratr jeho dívky vyhrožovali usmrcením, pokud ji nenechá a že se žalobce z toho důvodu bojí vrátit do vlasti. Žalobce tedy uvedl nebezpečí vážné újmy, které je podřaditelné pod ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Takové nebezpečí vážné újmy ovšem žalovaný neshledal, což ve svém rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobce neměl nikdy ve vlasti se státními orgány, že neměl problémy kvůli své rase, národnosti, pohlaví, náboženskému či politickému přesvědčení ani případné možné potíže ze strany soukromých osob. Dále žalovaný uvedl, že žalobci nebrání žádná objektivní skutečnost v tom, aby se v případě možného ohrožení obrátil o pomoc na státní orgány ve své vlasti a odkázal na zprávu Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) z března 2021, která pojednává o postavení navrátilců v Turecku.

10. Shora uvedené odůvodnění napadeného rozhodnutí týkající se neudělení doplňkové ochrany žalobci z důvodu hrozící vážné újmy podle ust. § 12a odst. 2 písm. b) zákona o azylu je dle názoru krajského soudu nepřezkoumatelné. Z ust. § 2 odst. 6 zákona o azylu vyplývá, že jakožto původci vážné újmy mohou být i soukromé osoby za předpokladu, že státní orgány či organizace nebo mezinárodní organizace nejsou schopny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu. Podle žalovaného žalobci nebrání žádná objektivní skutečnost v tom, aby se v případě možného ohrožení obrátil o pomoc na státní orgány ve své zemi původu. Takové odůvodnění však postrádá jakoukoliv zmínku o tom, na které konkrétní orgány Turecké republiky by se měl žalobce možnost obrátit, jak tyto orgány fungují a jakou by měl žalobce možnost domáhat se dopomoci v případě jejich nečinnosti; je tedy žaloba oprávněna v závěrečné části, kterou je žalovanému vytýkáno, že „nezjišťoval, zda by na žalobcův požadavek na poskytnutí ochrany vznesený na domovské bezpečnostní složky byl brán zřetel či nikoliv“. Krajský soud k tomu dodává, že uvedenou vadu řízení nemohl žalovaný napravit svým vyjádřením k podané žalobě, v němž uvádí konkrétní státní orgány Turecké republiky, na které by se v případě potřeby mohl žalobce obrátit s poukazem na další zdroje informací o zemi původu, které založil do spisu až po pravomocně ukončeném správním řízení. Uvedený nedostatek odůvodnění napadeného rozhodnutí nemohl být dodatečně zhojen ani vyjádřením žalovaného k žalobě ani v rámci řízení o přezkumu tohoto rozhodnutí správním soudem (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2003 č. j. 1A 629/2002-25 publikovaný pod č. 73/2004 Sb. NSS nebo rozsudek téhož soudu ze dne 19. 12. 2008 č. j. 8Azs 66/2008-71).

11. Ze shora uvedených důvodů proto krajský soud proto napadené rozhodnutí žalovaného pro vady řízení zrušil podle ust. § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení podle odst. 4 téhož ustanovení, přičemž v této věci rozhodl rozsudkem bez nařízení jednání podle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. Při vydání nového rozhodnutí o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany bude žalovaný povinen své rozhodnutí řádně odůvodnit přezkoumatelným způsobem udělení či neudělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu z důvodu uvedeného v odst. 2 písm. b) tohoto ustanovení; použije-li pro toto své odůvodnění dodatečně předložené zprávy o zemi původu žalobce, je povinen s nimi žalobce řádně seznámit a dát mu možnost se k nim vyjádřit.

12. V souladu s ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. byl žalovaný zavázán k náhradě nákladů řízení žalobce spočívající v jeho právním zastoupení advokátkou v rozsahu dvou úkonů právní služby po 3 100 Kč a dvou režijních paušálů po 300 Kč, tj. 6 800 Kč podle ust § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb., v platném znění. S připočtením 21 % daně z přidané hodnoty činí náklady právního zastoupení celkem 8 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů jeho od doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 24. ledna 2022

JUDr. Petr Indráček
samosoudce